

Idén 100 éves Szomolya díszpolgára

– **Drága Imre bátyám 10 évvel ezelőtt, amikor Mezőkövesdre költözött, a lánya bemutatta Önt a Közalkalmazottak és Köztisztviselők Nyugdíjas Klub tagjainak. Jókedvűen saját versével üdvözölte a „csapatot”. Ma is fülünkbe cseng az a szeretetteljes fogadtatás, amiben részesített bennünket. Most többek között, az akkori kedvességét szeretnénk megköszönni egy kis keresztmetszettel az életéről.**

Igen ritka születésnapjához ért, és nagyon nehéz összefoglalni a küzdelmes 100 évet, melyben egyaránt jutott Önnek szeretetet, örömet, gond és bánatot. Mégis arra kérem, hogy élete jelentősebb mozzanatait ossza meg az olvasókkal.

Igaz, az első kérdésünk, ha sablonos is az lenne, hogy mi a hosszú élet titka?

– A hosszú élet számomra Isten ajándéka. Az életem mottója, amit sokszor elmondtam és ehhez tartottam magam:

Mindig legyen idő!

Mindenben mértéket tartani, mert ezzel, az egészségéd véded!

Kacagni, mert ez a lélek legszebb zenéje!

Olvasni, mert ez a bölcsesség köve!

Dolgozni, mert ez a siker ára!

Játszani, mert ez a fiatalság titka!

Szeretetet adni, mert ez boldogítja az embert, azt is, aki adja és azt is, aki kapja.

Pillanatnyi mosolyra, mert ez az arc legszebb ékszere.

Végül egy pár kedves szóra, mert ezzel egymás számára elviselhetőbbé tehetjük az életünket.

– **Visszagondolva a gyermekkorára, ha röviden elmondaná, hol született, kik voltak a szülei, mivel foglalkoztak, milyen útravalót kapott tőlük az élethez?**

Magamról: 1921. október 23-án születtem Szomolyán. Édesapám Kovács László kőműves. Édesanyám Varga Teréz háztartásbeli. Szüleim kivándoroltak Amerikába, megélhetési munkára. Két év múlva hazajöttek. Érdekeséggé elmondom, 1912-ben Édesanyám ment Édesapám után Amerikába, de a Titanic-ra nem vették fel, mert szegény volt, egy későbbi hajóval utazott el, de legalább így életbe maradt. Hárman voltunk testvérek. Nővérem 7 évvel volt idősebb nálam, az öcsém 3 évvel fiatalabb. Édesanyám mindig azt mondta nekem, hogy „arany ő születésétől fogva”, ez a mondás szállóige lett a családban.

– **Milyen volt az Ön idejében egy iskolás gyermek napja? A tanulás mellett jutott-e idő a szórakozásra, játszásra. Hogyan telt ifjúsága, beleértve a szórakozást és az udvarlást? Összekötve természetesen, az akkori időnek megfelelő katonai élettel.**

– Iskolába reggeltől délig voltunk, akkor hazamentünk ebédre, 2 órától 6 óráig visszamentünk. Az első osztályba palatáblára írtunk, aztán később füzetbe. Játékokra nem igazán jutott idő, talán nyáron, akkor a fiúkkal bigéztünk. Sokat kellett segíteni otthon és földeken. A 6 elemi nagyon jó eredménnyel végeztem el. Nagy Ferenc plébános úr mondta Édesapámnak, hogy adjon gimnáziumba. Szegények voltunk, így nem tudták felvállalni a fizetséget.

Egyszer történt, hogy a falu kisbírójának Berta bácsinak elment a hangja, és nem tudott hirdetni. Hozám jött, hogy helyettesítsem. A faluban 18 helyen kellett megállni, dobolni, várni, míg gyülekeztek az emberek, akkor olvastam fel a géppel leírt hirdetni valót. 20 fillér volt a fizetségem. Szintén 20 fillért kaptam egy heti ministrálásért.

Az ismerkedés a falunkban a bálakon, vagy a háznál történt. 2-3 fiú szombat este elment a lányos házhoz, beszélgettek, majd utoljára csak az a fiú maradt ott, aki a lánynak tetszett. Én egyedül mentem a nekem tetsző lányhoz, aki a feleségem is lett.

Ifjúságomhoz tartozik, hogy 1939-től 1941-ig „tanoncszerződéssel” elszegődtem Mezőkövesdre fodrász tanulóknak. A mester biztosította a tanítást, a szállást és az ellátást. Szüleimnek pedig évi 20 pengő tanítási díjat és az ellátásra 4 mázsa búzát kellett adni. A két év alatt elvégeztem az iparos tanonciskolát, jeles eredménnyel. Itt esténként legényegyletbe, leventékhez és színjátszó körbe jártam.

– **Hogyan érintette családját és Önt a világháború és az utána következő élet megindulása?**

– Katonának 1942 októberében vonultam be Miskolcra a tűzérkekhez. Rádiózásból kiképzést kaptunk. Morze tanfolyamon, sí tanfolyamon és egyéb képzésen vettem részt. Katonaság alatt voltam Kassán, Losoncon, Szolnokon, Pápán. Nagyon sokat tudnék mesélni ezekről az évekről. Minden helyről, ahol megfordultam látképet küldtem a menyasszonyomnak, és betűrendes Daloskönyvet írtam le neki. Nagy szerencsémre a frontra nem vezényeltek ki. A hazatérés, a háborús körülmények miatt életveszélyes volt Dunán keresztül. Majd gyalogosan, elveszítve minden összegyűjtött holmimat, az életért cserébe. 1945. április 8-án értem haza az osztrák határtól.

– **Itthon megházasodott, ha mondana pár szót a feleségéről és a gyermekeiről.**

– 1945. november 25-én feleségül vettem Bauer Margitkát. Nem volt zene a lakodalomba, mert az apósom akkor nyáron halt meg. A házasságunkat feleségem családi házában kezdtük. Velünk élt az anyósom. Feleségem nagyon ügyesen hímzett, varrt, recézett, kézimunkázott, süttött- főzött, gondozta az állatokat, szőlőbe dolgozott, nevelte a gyerekeinket, égett a keze alatt a munka. Később postai kisegítő lett mellettem, innen ment nyugdíjba. A sok társadalmi munkámat azért tudtam végezni, mert a nejem mindig helyettesített.

Jöttek a gyerekeink. Fiam születése előtt bukott meg a pengő, nehéz lett az életünk. Imre fiam 1946. szeptember 7-én született „búcsúfiaként” a Kisasszony napi búcsú előtti napon. Lányom, Margitka 1948. április 11-én. Örömkre fiú után lett lányunk is.

Kovács Imre bácsi

– **Postásként ment nyugdíjba, hogyan került kapcsolatba a postával, hiszen a választott szakmája borbély volt?**

– 1948-ban a falu előjárósága engem választott, hogy tanuljam meg a posta vezetését. 3 hónapig jártam át a bogácsi postára, mindent megtanultam. Ezután ünnepélyesen megnyitottuk Szomolyán a postát. Lakásunk egy szobáját adtuk a posta működéséhez. A postai munka bizalmi állás. A falu lakóinak ügyes-bajos dolgait intéztem. Órákig tudnám sorolni, milyen körülmények között indult, majd fejlődött a postai tevékenység a kezdettől az 1981 év végi nyugdíjba vonulásomig.

Idővel elvégeztem a 7. 8. osztályt, utána folytattam a tanulást Budapesten a Postaformai Technikumban, ahol 40 évesen érettségizem.

A postai munkámért többször kitüntettek. 25 évig voltam a Járási Postás Szakszervezet titkára. Mozgalmas volt a szakszervezeti élet, hosszan lehetne beszélni ezekről az évekről. Szeretett falumat 11 évre hagytam el, mikor kineveztek egy nagyobb posta vezetésére Mezőkeresztesen.

– **Egy községben mindig adódik megoldandó probléma. Munkája mellett intenzíven vett részt ezeknek a problémáknak megoldásában. Hogyan emlékszik vissza egy két esetre?**

– Községünk társadalmi életébe aktívan bekapcsolódtam. Csupán felsorolásként, a teljesség igénye nélkül mondom el. Tanácsstagnak, majd járási tanácsstagnak választottak. Hazafias Népfőnt elnök, majd titkár voltam. Budapesten két minisztériumban is voltam. Először a piactéri iskola építése ügyében majd a Galassy Üdülő és Szomolya közötti útépités ügyében. Mindkét tárgyalást megvalósítás követett. Sok-sok évig mozgató voltam. Szombat, vasárnap vetítettem a filmeket. Most már nincs a faluban mozi. Az áfésznél küldött voltam, majd nyugdíjasként ügyintéző. 2006-ban Országos Szövetkezeti érdeméremet kaptam. Társadalmi temetéseken, 30-35 elhunyt búcsúztatására kértek fel, ezek a beszédek, legépelt formában ma is megvannak. Közel 90 személynek intéztem a nyugdíj illetve az özvegyi nyugdíj ügyét. Mindig támogattam valakit, az árván maradt két keresztfiának apjuk helyett apjuk voltam. Volt, akinek intéztem ügyeit, bevásároltam stb. 89 éves koromig vezettem autót.

– **Hogy élte meg felesége elvesztését?**

– 1997-ben pótolhatatlan, nagy veszteség ért. Három hónapig tartó súlyos betegség után elvesztettem drága jó feleségem. A szeretetben eltöltött 52 év után nagy fájdalom volt a lelkemben, nem is jó erről beszélni.

Sok élményben volt részünk életünk során. Feleségemmel voltunk Krk szigeteken, amely nagy élvény volt, a repülőúttal együtt. Szovjetunióban vonattal voltunk. Megismertük többek között Szentpétervár, Vilniusz nevezetességeit. A magyar tájak sem maradtak ki. Párszor üdültünk a Balatonnál.

– **A sok munka mellett jutott idő a hobbiira is?**

– Munkám során szorgalmasan gyűjtöttem képeslapokat, bélyegeket. Több albumnyi, szebbnél-szebb bélyegem van.

– **Az utolsó kérdésem a gyermekeire, 4 unokájára és a 10 dédunokájára vonatkozna. Van mivel dicsekednie, Nemcsak gyermekei, unokái, hanem a 10 dédunokája, is szép sikereket értek el.**

– Gyerekeimnek 1969-ben egyszerre volt az esküvője. Jelenleg a fiam Kovács Imre egy Kft. ügyvezetője, még most is dolgozik. Lányom Kasza Lajosné az én hívatá-

som folytatta postán. Majd a MATÁV-nál dolgozott, és onnan ment nyugdíjba. Jelenleg engem ápol.

Unokáimról: Fiaméknak két lánya született: Gabika és Renike. Gabika a családi Kft vezetője. Renike háziorvos. A lányom Kasza Lajosné, nekik egy fiúk és egy lányuk született: Karcsi és Boglárka. Karcsi mentő szakápoló, Boglárka tanárnő.

Tíz dédunokám van. Gabika gyerekei: Érdi Juliska orvos, Panka pszichológus. Márka vitorlázó, aki Rióban az első olimpiáján 14. helyezést ért el, és most készül a második olimpiájára. Egyébként már nyolcszor választották az év női vitorlázójának. Gabika joghallgató, Jánoska 8. osztályos.

Renike családja: Jakab Emilke, idén érettségizik, Andriská középiskolás, többszörös futó bajnok, a serdülő országos futóbajnokságon aranyérem volt a jutalma. Eszterke hetedikes.

Karcsi unokámnak egy férjzett lánya van, Kasza Bianka építőmérnök Budapesten a Várkapitányságon. Férje Villangó Ádám.

Boglárkának, hatodikos a kislánya, Lizácska.

Mind a tíz dédunokát dicsérem, mert nagyon jó tanulók, a nagyobbak sikeresek a munkájukban és a sportban.

– **Ennyi munkát meghálálni nehéz, talán ami legtöbbet elmond egy emberről, ha a szeretett falujától díszpolgári címet kap.**

– 2016-ban a 95. születésnapomra nagy megtiszteltetésként ért, mikor a karácsonyi ünnepeken **Szomolya Díszpolgára** címmel tüntettek ki. Az oklevelet és a csodálatos kristályvázát **Tállai András** országgyűlési képviselő úr és **Guczi István** polgármester úr adta át. Sajnos, a szeretett falumért évek óta egészségi állapotom miatt nem tudok semmit tenni, mivel három éve fekvőbeteg vagyok és gondozásra szorulok. Annak örülök, hogy járni ugyan nem tudok, de az eszemmel nincs bajom.

Kedves Icuka, köszönöm a megkeresését, kívánok Önnek és minden olvasónak jó egészséget. A **Szülőfalum**, című versemmel köszönök el.

Szülőfalum

Itt születtem Szomolyán e szép magyar faluban.

1921-ben a Bükk-hegység aljában,

a Kánya patak völgyében,

a dombokkal övezett faluban.

Szeretem szép dombos tájait,

a jó levegőt adó fenyves erdőit,

a tavasszal virágzó gyümölcsfáit,

a híres rövid szárú fekete cseresznyéjét,

alma, körte, szőlő, szilva gyümölcsseit,

és az életet tápláló zöld mezőit.

Sok-sok faluban megfordultam,

de ilyen rendezett sehol sem láttam,

ahol a hivatalok és intézmények,

mind a falu központjában található

a templom, a temető, községháza, óvoda és iskola.

Ezért köszönet és dicséret a vezetőknek és tervezőknek.

Bárhon jártam, ide mindig visszavágytam,

nemcsak azért, mert itt éltek- haltak elődeim,

hanem azért is, mert itt vannak ifjúkori emlékeim.

A farsangi bálók, a híres rezesbanda,

szerelmem, családom és lakásom.

Ez mind annak a jele, hogy szeretem a szülőfalum.

Csirmazné Cservenyák Ilona